

Primăria or. Codru, mun. Chișinău

SINTEZA

a consultărilor publice asupra proiectului de buget al orașului Codru pentru anul 2025

În conformitate cu dispozițiile Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, art.11, 12 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, pct.15-32 din Hotărârea Guvernului nr.967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, Primăria or. Codru a inițiat consultările publice asupra proiectului de buget al orașului Codru pentru anul 2025.

Necesitatea elaborării și adoptării proiectului de buget al orașului Codru pentru anul 2025 rezultă în temeiul art.55 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014 și art.19, 20, 21 din Legea finanțelor publice locale nr. 397-XV din 16.10.2003.

Dispoziția primarului or. Codru nr.127 din 30.10.2024, „Cu privire la inițierea consultărilor publice asupra proiectului de buget al orașului Codru pentru anul 2025”, cu proiectul de decizie supus consultărilor publice au fost plasate la data de 31 octombrie 2024 pe pagina web a Primăriei orașului Codru, www.primariacodru.md, cu respectarea termenelor prevăzute de legislația în vigoare, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului. Recomandările pe marginea proiectului de decizie supus consultării publice au fost posibil de expediat până la data de 19 noiembrie 2024 inclusiv, pe adresa electronică: cancelaria.primaria.codru@gmail.com, sau pe adresa poștală - str. Costiujeni, 8, or. Codru MD 2011, persoana responsabilă dl Ruslan Cazacu, secretar al Consiliului or. Codru.

Pe parcursul perioadei enunțate, asupra proiectului de decizie ”Cu privire la aprobarea bugetului orașului Codru pentru anul 2025” în adresa APL or. Codru au parvenit următoarele recomandări/obiecții:

1. recomandările d-lor Nadejda Cafeli și Veronica Bîrca (scrisoarea nr.C-1990/24 din 18.11.2024, se anexează);
2. obiecțiile și recomandările dnei Aliona Ghețiu (scrisorile nr.Gh-1991/24 din 18.11.2024; nr.Gh-1992/24 din 18.11.2024 și nr.G-1207/24 din 19.11.2024, se anexează);
3. recomandările dlui Stelian Manic, primar al or. Codru (scrisoarea nr.472 din 19.11.2024, se anexează).

Titlu subiectului/proiectului de decizie	Obiecția/Propunerea/Recomandarea recepționată	Autorul Obiecției/Propunerii/Recomandării	Poziția subdiviziunii autorului (acceptarea sau respingerea)	Argumentarea subdiviziunii /autorului (în cazul respingerii)
Proiectul de buget al orașului	Scrisoarea nr.C-1990/24 din 18.11.2024:	Nadejda Cafeli, Veronica Bîrca	Se acceptă parțial date cu caracter facultativ	

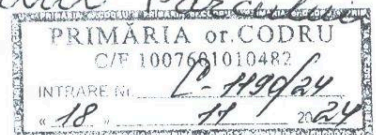
Codru pentru anul 2025	<p>1. Lărgirea trotuarului pe segmentul str. Costiujeni - intersecție str. Grenoble</p> <p>2. Amenajarea, înverzirea, igienizarea calitativă a Parcului Codru:</p> <p>2.1. Alocarea a 2 mln. lei pentru amenajarea, igienizarea zonei numită "Valea Grecească"</p> <p>2.2. Lucrări cadastrale pentru demolarea gardului care marchează abuziv proprietarii caselor la sol din suprafața Parcului Codru</p> <p>2.3. Efectuarea unui panou, care va indica statutul de Parc Codru, suprafața și numărul cadastral</p> <p>2.4. Efectuarea unor banere/expoziții tematice, montate pe gardul Parcului Codru</p> <p>3. Amenajarea, înverzirea, efectuarea lucrări: trotuare, alei în Parcul "Vila Antonescu"</p> <p>4. Amenajarea, inverzirea parcurilor cu adresa Grenoble, 136</p>	<p>în proces</p> <p>acceptat</p> <p>domeniul public a statului</p> <p>facultativ</p> <p>acceptat</p> <p>respins</p> <p>examinare</p> <p>examinare</p>		<p>se examinează</p> <p>inclus</p> <p>depășire competențe</p> <p>se examinează</p> <p>inclus</p> <p>LP 62/23</p> <p>examinare</p> <p>examinare</p>
	<p>Scrisoarea nr.Gh-1991/24 din 18.11.2024:</p> <p>1. Organizarea dezbaterilor publice asupra proiectului de buget al or. Codru pentru anul 2025;</p> <p>2. Organizarea dezbaterilor publice asupra proiectului de buget al or. Codru pentru anul 2025;</p> <p>3. Organiza pe viitor a consultărilor publice spre sfârșitul zilelor de muncă (nu la orele 8 dimineața), pentru a asigura o</p>	<p>Aliona Ghețiu</p> <p>respins</p> <p>respins</p> <p>acceptat</p>		<p>Legea 239</p> <p>cerințe consultări publice</p> <p>se acceptă</p>

	<p>participare mai mare a părților interesate;</p> <p>4. Aprobarea listei părților interesate.</p>	acceptat		acceptat
	<p>Scrisoarea nr.Gh-1992/24 din 18.11.2024:</p> <p>1. Detalierea tuturor cheltuielilor pe luni pentru anul 2025 pentru toate grupele indicate;</p> <p>2. Detalierea cheltuielilor administrative pe luni pentru anul 2025 ale primăriei și ale aparatului primarului-salarii și contribuții, deplasări, chirii și utilități, servicii de consultanță juridice etc, precum și compararea cu anul 2024;</p> <p>3. Argumentarea și detalierea pe luni pentru fiecare din proiecte/programe incluse pentru anul 2025, cum a fost stabilită prioritatea proiectului și ce anume include fiecare proiect (specificarea pe perimetre de străzi, activități concrete etc).</p>	<p>Aliona Ghețiu</p> <p>facultativ</p> <p>recomandat discreția Autorității</p>		facultativ
	<p>Scrisoarea nr.G-1207/24 din 19.11.2024:</p> <p>1. Propuneri - parc Codru Costiujeni/Grenoble (1/2 din 5,7 ha): - amenajarea parcului în partea de vest cu plantarea de arbori; amenajarea alei mici pentru plimbări/drumeți și pentru alergat; iluminare bănci; amenajarea unei piste mici pentru antrenarea animalelor de companie (din lemn); inițierea acțiunilor privind documentarea acaparării ilicite a porțiunilor din parc.</p>	Aliona Ghețiu acceptat		acceptat

Primăria Codru,
Chișinău, dlui
Stelian Stanic,
primar

Prin prezentul demers, cetățenii cu domiciliul în zona Parcului "Codru" vin cu rugămintea la adresa "Consiliul Codru" de a fi atribuite surse financiare din Bugetul Primăriei pentru anul 2025:

1. Lărgirea trotuarului, segmentul Costiu-feri, intersecție Grenoble (semaford). Acest segment prezintă un mare pericol pentru trecători, inclusiv pentru numărul mare de copii, care merg spre școală, spre scoala. Ne-am adresat, ca mult regret, nu s-au luat măsuri, imperios de necesare.
2. Amenajarea, inverzirea, igienizarea calitativă a Parcului Codru
- 2.1. Alocarea a 2 mln lei pentru amenajarea, utilizarea, igienizarea zonei, numită "Valea urcească". Menționăm, că densitatea copiii/maturi - utilizatori ai Parcului este mare. Zona spre garaje - este imperios de necesară pentru a fi urgent valorificată și a micșora densitatea.
- 2.3. Lucrări cadastrale pentru demolarea gardului, care marchează abuzul proprietarilor caselor la sol, din suprafața Parcului Codru.
- 2.4. Efectuarea unui panou, care indică statutul de Parc Codru, suprafața, numărul cadastral.
- 2.5. Efectuarea unor panouri/expozitii tematice, montate pe gardul Parcului Codru.

3. Amenajarea, înverzirea, efectuarea lucrărilor: trotuarce, alei în Parcul "Vila Antonescu"
4. Amenajarea, înverzirea parcurilor cu adresa Grenoble 136.

Nota bene: După cum surselor financiare utilizate pentru demontarea gardului, abuziv construit pe teritoriul Parcului, să fie recuperate din contul proprietarilor case la sol.
(vezi punctul 2.3)

Cu respect,

18.11.2024

Căfelă Stădejda
str. Jubileului, 16
Tel 069613657
Veronica Bocu

Domnului Stelian MANIC,
Primarul or. Codru, mun. Chișinău

Copie: Consiliul local or. Codru

Copie: Cancelaria de Stat

17.11.2024

Ref: Bugetul or. Codru pentru anul 2025 – consultărilor publice – lipsa data

Conform Dispoziției primarului or. Codru nr. 127 'Cu privire la inițierea consultărilor publice asupra proiectului de buget al or. Codru pentru anul 2025',

(A) Constat că în acest document nu este stabilită data și ora consultărilor publice. Bugetul anual este un exercițiu și un document important pentru comunitate, iar organizarea **dezbatelor publice** ca o modalitate de consultare publică este o necesitate, mai ales că primăria Codru nu are grupuri de lucru permanente cu implicarea societății civile, nu are platforme de lucru cu asociații profesionale și de experți ori cu mediul academic și niciodată nu a instituit grupuri de lucru ad-hoc cu părțile interesate.

Respectiv, primăria trebuie să publice **data și ora consultărilor publice** privind bugetul or. Codru pentru 2025, iar dacă a decis să modifice și să folosească în premieră o altă modalitate de consultare publică, consider că ar putea să o facă pentru decizii care nu au un impact atât de mare pentru comunitate.

La fel, țin să menționez că cetățenii s-au adresat la primărie cu solicitarea ca consultările publice să fie organizate nu la orele 8 dimineată, așa cum s-a făcut la ultima consultare publică, dar spre sfârșitul zilei de muncă, pentru a asigura o participare mai mare a părților interesate.

(B) Nu s-au întreprins acțiuni pentru a implica activ cetățenii în procesul consultărilor publice; constatăm că acest fapt se întâmplă sistematic în or. Codru. Plasarea Dispoziției doar pe site-ul primăriei aparent nu este cea mai bună metodă de desiminare a informației în or. Codru.

Conform Notificării Cancelariei de Stat a Republicii Moldova, Oficiul Teritorial Chișinău nr. 1304/OT4-410 din 06.06.2024, în or. Codru au fost constatate deja abateri de la prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și anume:

Art 2 definește expres că cetățenii care vor fi afectați sau ar putea fi afectați de adoptarea unei sau altei decizii și care pot influența procesul decizional **sunt parte interesată a procesului**.

Art 4 stabilește expres ca scopul prezentei legi este **asigurarea participării directe a cetățenilor, informarea multilaterală, stimularea participării active a cetățenilor**, precum și sporirea gradului de răspundere al autorităților publice față de cetățeni.

Art 5 se bazează pe următoarele principii - **informarea** despre consultările publice și asigurarea de posibilități egale pentru participarea cetățenilor.

Art 7 indică că autoritățile publice locale **sunt obligate să întreprindă măsurile necesare** pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor.

Conform pct 7 din Hotărârea Guvernului nr. 967 din 09.08.2016 privind mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, primăria trebuie să pregătească o **listă generală a părților interesate** care vor fi informate prioritar, iar conform pct 10, informarea generală și cea direcționată sunt obligatorii.

Ținând cont de cele expuse mai sus, vă rog să revedeți Dispoziția primarului or. Codru nr. 127 și să organizați consultări publice nu mimate, dar reale.

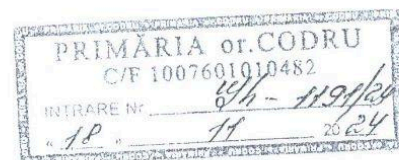
Cu respect,

Grupul de Inițiativă 'Salvare Parc Codru Costiujeni'

Pentru contact, Aliona GHEȚIU

Str. Costiujeni 6, ap 67, or. Codru, mun. Chișinău

Tel: 069501333

Domnului Stelian MANIC,
Primarul or. Codru, mun. Chişinău

Copie: Consiliul local or. Codru

Copie: Cancelaria de Stat

17.11.2024

Ref: Bugetul or. Codru pentru anul 2025 – initierea consultărilor publice -Anexa 3

Conform Dispozitiei primarului or. Codru nr. 127 'Cu privire la initierea consultărilor publice asupra proiectului de buget al or. Codru pentru anul 2025', constat ca Anexele prezentate, mai ales **Anexa 3 Cheltuielile bugetului or. Codru**, contine foarte putine detalieri pentru ca orice cetăţean sa poate să participe activ la procesul de consultări publice.

Prin prezenta, solicit respectuos în cel mai scurt timp să fie publicat şi să fie diseminat precum şi inclusiv să transmiteti raspuns la adresa de email apidghirnaia@yahoo.com urmatoarele detalieri pentru proiectul de budget 2025:

- 1) Detalieria tuturor cheltuielilor pe luni pentru anul 2025 pentru toate grupele indicate.
- 2) Detalieria cheltuielilor administrative pe luni pentru anul 2025 ale primariei si ale aparatului primarului – salarii si contributii, deplasari, chirii si utilitati, servicii de consultanta juridice etc precum si comparatia cu anul 2024. Din datele oferite nu este clar unde acestea sunt incluse, la care grupa principala, subgrupa.
- 3) Argumentarea si detalieria pe luni pentru fiecare din proiecte/programe incluse pentru anul 2025 adică (i) cum a fost stabilita prioritatea proiectului si (ii) ce anume include fiecare proiect (specificarea pe perimetre de strazi, activitati concrete etc).

Cu titlu de recomandare anexez mai jos un tabel model.

Cu respect,

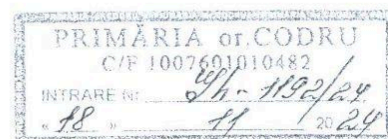
Grupul de Iniţiativă 'Salvare Parc Codru Costiujeni'

Pentru contact, Aliona Pidghirnaia GHEŢIU

Str. Costiujeni 6, ap 67, or. Codru, mun. Chişinău

Tel: 069501333

Buget 2025 - proiect:	Total 2025	Ian 2025	Feb 2025	Mar 2025	Apr 2025	Mai 2025	Jun 2025	Iul 2025	Aug 2025	Sep 2025	Oct 2025	Nov 2025	Dec 2025	Total previziune 2024 (10 luni actual + 2 luni plan)	DM 2025 vs 2024
Primaria Codru si aparatul primarului															
Cheltuieli administrative, total															
Inclusiv:															
Salarii si contributii															
Deplasari															
Servicii de consultanta - juridice, etc															
Chirii si utilitati															
Proiecte, total															
Inclusiv:															
Program Dezvoltarea drumurilor - unde concret	1464.3														
1															
2 etc															
Program Securitatea ecologica a mediului - ce concret	5100.0														
1															
2 etc															
Programul Dezvoltarea gospodariei de locuinte si serviciilor comunale	12425.0														
1															
2 etc															
Apoeducti s/c analizari - detalieri unde	7800.0														
1															
2 etc															
Iluminare stradala	1200.0														
1															
2 etc															
Programul Dezvoltarea culturii - detalii	740.0														
1															
2 etc															
Programul Sport - detalii	460.0														
1															
2 etc															

Domnului Stelian MANIC,
Primarul or. Codru, mun. Chișinău

Copie: Consiliul local or. Codru

Copie: Cancelaria de Stat

18.11.2024

Ref: Bugetul or. Codru pentru anul 2025 – obiecții și propuneri

Conform Dispoziției primarului or. Codru nr. 127 'Cu privire la inițierea consultărilor publice asupra proiectului de buget al or. Codru pentru anul 2025', precum și anexele care au fost făcute publice,

- 1) **Solicît să-mă informați care din punctele indicate în cele 2 scrisori referitor la parcul Codru Costiujeni/Grenoble cu nr. Gh-926/24 și cu nr. Gh-927/24 adresate în data de 09.09.2024 au fost luate în considerare la întocmirea bugetului 2025 și anume **ce sumă este bugetată, la care linie din proiect/program se referă și în care lună se vor implementa.****

Scrisoarea Dvs recepționată în data de 09.10.2024 (cu nr. Gh-926/24 și cu nr. Gh-927/24) nu conține nici un răspuns concret referitor la punctele adresate.

- 2) **Propuneri - parc Codru Costiujeni/Grenoble (1/2 din 5,7 ha)**, aditional la punctele menționate în scrisorile cu nr. Gh-926/24 și cu nr. Gh-927/24 propun amenajarea parcului în partea de vest, care la moment nu este amenajată deloc

- plantare de arbori
- amenajarea cu alei mici pentru plimbări/drumeții și pentru alergat
- iluminare, bănci
- amenajarea unei piste mici pentru antrenarea animalelor de companie (din lemn)
- inițierea acțiunilor privind documentarea acaparării ilicite a porțiunilor din parc

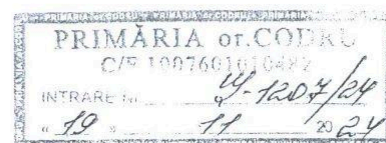
- 3) **Propuneri - Padure-parc Grenoble 136 (15,178 ha):**

- inventarierea integrală a parcului
- îngrădirea parcului
- plantarea de arbori acolo unde lipsesc
- amenajare cu piste usoare pentru bicicliști/alergători

- 4) **Propuneri - zona de agreement Codru:**

Vă rog să ne informați dacă sunt luate în considerare propunerile pe proiecte de zone de agreement în or. Codru făcute publice de către **asociația Primăria Mea** încă din 2021 și dacă nu, care este cauza că acest proiect nu este prioritar. Cu atât mai mult că a fost implicarea activă a cetățenilor, există un concept de proiect și deja au fost cheltuiți bani.

<https://codru.primariamea.md/2021/08/04/asa-ar-putea-arata-parcul-din-oraselul-codru/>

<https://codru.primariamea.md/2020/12/12/cum-sa-cream-spatii-publice-in-codru/>

Spațiile publice verzi impactează direct bunăstarea locuitorilor din orașe. În general, un spațiu public bun, adică pentru oameni, se crează împreună cu oamenii, consultarea și implicarea locuitorilor fiind esențială la orice etapă din procesul de creare a spațiilor publice.

Vă informez că subsemnata, ca și alți cetățeni, sunt în imposibilitate să-mi exprim obiecții sau propuneri referitor la proiectul de buget pentru anul 2025, deoarece detaliile privind liniile de cheltuieli preconizate pentru anul 2025 nu au fost făcute publice. Au fost anexate doar niște linii generale de cheltuieli cu sume totale anuale de genul 21.2 Mln, 14.6 Mln, 5.1Mln s.a.

Per general, constat, cu regret, o pregătire proastă a documentației prezentată pentru consultări publice. Am solicitat să faceți public toate detaliile pe liniile de cheltuieli printr-o scrisoare separată, precum și să faceți anunțată data, ora pentru dezbaterile publice.

Cu respect,

Grupul de Inițiativă 'Salvare Parc Codru Costiujeni'

Pentru contact, Aliona GHEȚIU

Str. Costiujeni 6, ap 67, or. Codru, mun. Chișinău

Tel: 069501333

PROPUNERI

privind modificarea proiectului de buget al oraşului Codru pentru anul 2025

1) Avînd în vedere faptul că elaborarea documentaţiei de proiect pentru construcţia a două cladiri ale instituţiei de învăţămînt general (nivel primar şi gimnazial) cu capacitatea de 320 elevi în două locaţii diferite, care conţine devizul estimativ pentru lucrările care urmează a fi executate, nu a fost finalizată pînă în prezent, se propune modificarea părţii de cheltuieli a bugetului or. Codru pentru anul 2025 prin redistribuirea sumei de 19890,0 mii lei de la subprogramul 0921 Învăţămînt gimnazial, după cum urmează:

- Subprogram 0301 Exerciţarea guvernării - +3000,0 mii lei (Reparaţia capitală a sediului Primăriei or. Codru);
- Subprogramul 0530 Securitatea ecologică a mediului - +3000,0 mii lei (Amenajarea cuvetei rîuleţului de evacuare a apelor pluviale de la str. Schinoasa Vale pîna la str. Cîmpului ,47);
- Subprogramul 0620 Dezvoltarea gospodăriei de locuinţe şi serviciilor comunale - +12100,0 mii lei (Construcţia complexului sportiv din str. Schinoasa Deal, Servicii de amenajare.
- Subprogramul 6402 Dezvoltarea drumurilor se propun următoarele modificări: +1790,0 mii lei (Reparaţia capitală a porţiunii de drum de pe str-la 1,Mihai Juravelei ; Reparaţia capitală a drumului din str. Gohberg);

2) Pe subprogramul 6402 Dezvoltarea drumurilor se propun următoarele modificări:

- - 3000,0 mii lei (Construcţia drumului din str. Soarelui) trec de la investiţii capitale la reparaţii capitale + 3000,0 mii lei, (inclusiv + 510,0 mii lei Reparaţia capitală a porţiunii de drum de pe str-la 1,Mihai Juravelei 1 Reparaţia capitală a drumului din str. Gohberg)

Primar

Stelian Manic

